

Eerste waarneming Prevosteekhoorn in Vlaanderen

In het gehucht 'De Hees' te Bocholt (Limburg) werd op 20 juni j.l. een uitzonderlijk kleurrijke, vrij grote eekhoorn waargenomen op een in de tuin aangelegde vogelvoederplaats. Handig zoals eekhoorns plegen te zijn, had hij zich meester weten te maken van een in een holle boomstam verborgen zakje met pinda's. Het bleek al snel dat het dier helemaal niet schuw was en zich zeer dicht liet benaderen. Zodoende wist ik het nogal gemakkelijk met een klein schepnetje te vangen. Door middel van enkele ondertussen genomen digitale foto's kon ik het dier na enig zoekwerk op het internet als 'Prevosteekhoorn' of 'driekleureekhoorn' (*Callosciurus prevostii*) determineren. Navraag bij de burens bracht aan het licht dat het dier al enkele weken in de omgeving rondzwierf en regelmatig op voederplaatsen was waargenomen. Het bleek uiteindelijk om een dier te gaan dat door enkele jongeren aan een buurjongen gegeven was voor zijn 18de verjaardag. De eekhoorn, die als verrassing in een zak met hooi was verstopt, wist

bij de overhandiging ervan te ontsnappen en koos onmiddellijk het hazenpad. Nadat ik mijn waarneming op de site 'Waarnemingen.be' had geplaatst, bleek dat deze soort in Vlaanderen nog nooit in het wild was gemeld. Als reactie op mijn melding ontving ik van Freddy Janssen (conservator Aabeekvallei) het bericht dat waarschijnlijk hetzelfde dier op 5 juni ergens in Grote Brogel (buurgemeente van Bocholt) in een perenleiboom was waargenomen, in vogelvlucht ongeveer 4,5 km verder. De eekhoorn werd onmiddellijk daarna terug gevangen, maar ontsnapte er opnieuw. Intussen had ik de eekhoorn aan zijn nieuwe eigenaar terugbezorgd, na hem op de hoogte te hebben gesteld van de wettelijke status van de soort in Vlaanderen en met het advies een dermate stevig hok te bouwen dat het dier niet meer kan ontsnappen. De eekhoorn, die zich als een bijdehandse opportunist snel aan zijn vrijheid aanpaste en die ogenschijnlijk zonder problemen kan overleven op een brede waaier van aan huisdieren en aan vogels

aangeboden voedsel, zit nu veilig opgeborgen in een stevig hok.

Jacky Jacobs, voormalig conservator
Balkerbeemden te Bocholt

Prevosteekhoorn. Foto Jacky Jacobs

Nog meer exotische eekhoorns in Vlaanderen

Deze Prevosteekhoorn is niet de enige exotische eekhoorn die recent werd waargenomen in Vlaanderen. Op 12 mei j.l. werd een verkeersslachtoffer van de Noord-Amerikaanse grijze eekhoorn (*Sciurus carolinensis*) gevonden in Wetteren (Oost-Vlaanderen). Op 8 juni werd in dezelfde buurt nog een vrij tam mannetje gevangen dat sindsdien in een kooi wordt gehouden. De nieuwe eigenaars werden eveneens op de hoogte gesteld van het verbod om deze soort te houden (Belgische wet van 1971 voor de bestrijding van organismen die schade kunnen toebrengen aan planten en plantaardige producten: verboden grijze eekhoorns te houden, te kweken, te vervoeren en te verhandelen). Enkele jaren geleden kregen we de melding dat een paar honderd meter hiervandaan een aantal grijze eekhoorns in gevangenschap werd gehouden en men van plan was deze vrij te laten, dus mogelijk komen de dieren hiervandaan. Uiterste waakzaamheid is geboden om te vermijden dat zich hier een vrijlevende populatie

ontwikkelt, gezien de economische en ecologische schade die deze soort met zich meebrengt (kijk o.a. maar naar het verdringen van de inheemse rode eekhoorn in Engeland).

En na de zeer waarschijnlijke waarnemingen van een Pallas' eekhoorn (*Callosciurus erythraeus*) in het Mariahof in Bree (Limburg) in de periode 2006-2009 kregen we op 8 juni een nieuwe waarneming van een dier in buurgemeente Bocholt. Sinds de zomer van vorig jaar waren hier blijkbaar vier vrij tamme dieren aanwezig die in tuinen in de omgeving gevoederd werden. Na de winter werd er gelukkig nog maar eentje waargenomen. Deze dieren zijn zeer waarschijnlijk afkomstig van de populatie die zich ontwikkelt in de omgeving van het Nederlandse Weert, na ontsnapping uit een dierenwinkel.

De groep van de eekhoorns omvat vele soorten die zich gemakkelijk aan het leven in onze natuur en ons klimaat kunnen aanpassen, waardoor we het beste eraan doen te vermijden dat ze bij ons terechtkomen. Van het verbod dat de federale overheid in 2009 wilde instellen op de invoer,

de uitvoer, de doorvoer of het bezit van de Thaise eekhoorn, Pallas' eekhoorn en Noord-Amerikaanse grijze eekhoorn hebben we spijtig genoeg niets meer gehoord. Gelukkig mogen in Vlaanderen sinds 2002 enkel de Aziatische grondeekhoorn en de Oostelijke wangzakeekhoorn als huisdier gehouden worden. Desondanks duiken er regelmatig andere soorten op. Het nog wel mogen houden van allerlei eekhoornsoorten in omliggende landen, het ontbreken van controle aan onze grenzen en het onvoldoende of niet bekend zijn met de huisdierwetgeving en de problemen met exotische diersoorten door het brede publiek liggen vermoedelijk aan de basis van het invoeren en vrijlaten van allerlei aai-bare eekhoornsoorten. Meer sensibilisatie door de overheid en direct ingrijpen bij meldingen van exotische soorten die mogelijk invasief zijn, zou heel wat problemen kunnen voorkomen.

De waarnemingen van deze exotische eekhoorns kunnen geraadpleegd worden via www.waarnemingen.be.

Goedele Verbeylen, Natuurpunt Studie